

FOTBALISTÉ JEDOU DO ŠVÉDSKA

Kdyby se byl pan Načeradec z Poláčkových „Mužů v offsidu“ dostal s Emanem Habásko náhodou do řeči o prvopočátcích naší kopané, rozhovor obou fotbalových fandů by se byl vyvíjel asi tímto způsobem:

Koukněte, Eman, víte vy, jak se to vlastně u nás hrálo, než začala éra těch našich silnějších borců? Můžu poučit mladého nezkušeného člověka?

Jen spusťte, vod svého šéfa se dám dycinky poučit.

Tak dávejte pozor! To ještě Žižkov neznal firmu Načeradec-gumáky, když přišla v devadesátých letech kopaná k nám. První pravidla, to byla legrace. Místo rohových praporků se používaly hole nebo deštníky, někdy stačily i kameny. Kousek pravidel náhodou znám z paměti, dobře si to, Eman, zapamatujte: „Náčelníci“ mužstva mají řídit hru a dávat pozor, aby nepřítel nedopouštěl se chyb na úkor jejich strany a pak rozestavit hráče podle následujícího návodu: Nejspolehlivější tři, kteří dobře mluví do dálky kopati dovedou, ustanoví za strážce mety. Do první zálohy ustanoví hráče, kteří umějí dobře běhat a též v kopání se vyznají. Ostatní hráči tvoří šik útočný a zovou se harcovníky.

Abyste se účastníci rozeznali mohli, jest nutno je nějakým způsobem označit, třeba jedni svléknou kabáty, nebo jiní nosí čepice a druhí klobouky...

Než, opusťme pana Načeradce a podívejme se do fotbalových analýz, které ukazují, jak rychle naše kopaná vyrostla z plenek. Už v r. 1900 byla pražská Slávia zahraničními listy označena za nejlepší mužstvo Rakousko-Uherska. Rok nato se jí dokonce podařilo porazit anglický klub Civil-Service FC 4:3. A to byla na tehdejší dobu skutečná senzace.

Mezistátní styky ovšem přišly až po první světové válce. A byl to hned křest důkladný – olympijské hry v Antver-

pách v r. 1920. Naši fotbalisté tam porazili Jugoslávii 7:0, Norsko 4:0, Francii 4:1, ale ve finálovém utkání s Belgií za stavu 0:2 se nezachovali právě nejsportovněji – a odstoupili ze hry.

Svoji pověst napravili teprve na druhém mistrovství světa v Itálii (prvního mistrovství v Montevideu se nezúčastnili). Porazili Rumunsko 2:1, Švýcarsko 3:2, Německo 3:0 a ve finále teprve po prodloužení prohráli s Itálií 1:2. Byl to největší úspěch naší kopané.

Na příštím mistrovství světa ve Francii jsme porazili Holandsko 3:0, ale ztroskotali jsme už na dalším soupeři – na Brazílii (1:1 a 1:2).

A o výsledcích našich reprezentantů na dosud jediném mistrovství světa po druhé světové válce – ve Švýcarsku – je lépe pomlčet.

Nečekáme ovšem ani letos od našich reprezentantů, že přivezou mistrovský titul, ale chceme, aby napravili reputaci, kterou si pošramotili ve Švýcarsku. Jaké vyhlídky jsou, na to jsme se zeptali jednoho ze „zlatých hochů“, kteří přijeli pokryti slávou z italského mistrovství světa – Ládi Ženíška. Dali jsme mu dvě časové otázky.

„Jaký je rozdíl mezi kopanou vašich časů a kopanou dnešní?“

„Útočníci se dostávali tenkrát ke střeleckým příležitostem rychleji. Dnes stále vidíme zbytečně mnoho kom-

Na mistrovství světa v Itálii r. 1934 nastoupili proti Německu: Plánička, Sobotka, Čtyřoký, Svoboda, Nejedlý, Burger, Junek, Čambal, Puč, Košťálek a Krčil. FOTO ARCHIV

binace v poli. Křídlení hra, to byla naše deviza. A musela to být křídla nejen bystrá, rychlá, ale i technicky na výši. Střelba už přirozeně patřila k tomuto „zaměstnání“. Rozhodně se zrychlila hra individuálně. Statický centrální – to patří už minulosti. Musí umět běhat stejně rychle jako nejrychlejší útočník.“

„Máme nějaké vyhlídky na úspěch ve Švédsku?“

„Záludná otázka! Můj tip pro semifinále je Maďarsko, SSSR, NSR a jedno mužstvo z jihoamerické kopané. Ale nijak bych se nedivil, kdyby se tam objevili i naši, za předpokladu, že ještě do mistrovství světa vyřešíme otázku křídlení útočníků. A když k tomu budou mít naši ve Stockholmu tolik bojovnosti a obětavosti, které jsem viděl při utkání s Němci na Strahově, ještě malinko zlepši střelbu – a hned jsem ochoten měnit svůj tip!“

V. PEK

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE

20

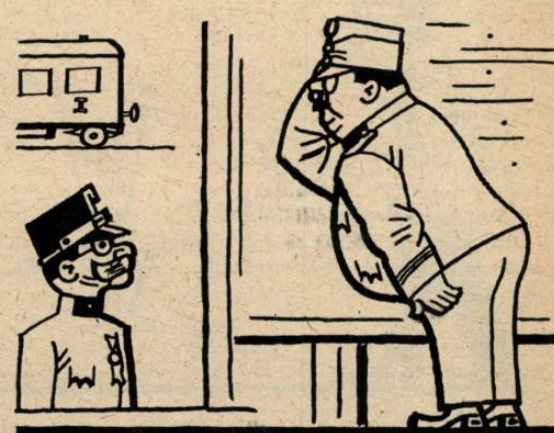
Podle Jaroslava Haška vypravuje a ilustruje Jos. Lada

1. Ve vagónu seděl u stolu jednorozčák Marek a sestavoval do zásoby hrdinné skutky svého bataliónu. „Bude třeba zhotovit článek o našich mrtvých,“ povídal účetnímu šikovateli Vaňkovi, „dějiny bataliónu nesmějí se skládat jenom ze suchých faktů o vítězstvích, kterých mám už napřed asi 42 poznamenáno. Vy například, pane Vaňku, padnete u malé říčky a tadyhle Baloun, ten zahyne docela jinou smrtí než kulí nebo granátem. Bude uškrcen lasem, vymrštným z nepřátelského aeroplánu, právě v tom okamžiku, kdy bude požírat svého oberlajtnanta Lukáše!“

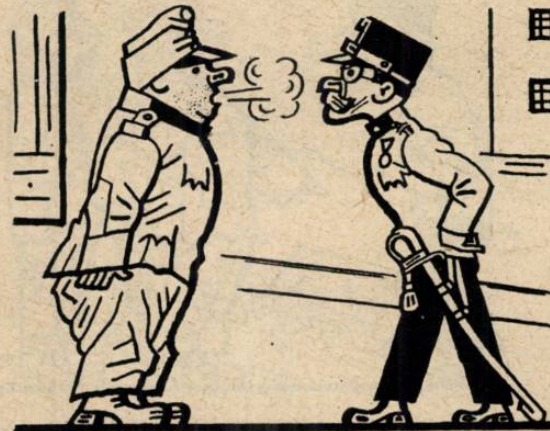
2. Baloun zamával zoufale rukama a řekl sklíčeně: „Když já za svou povahu nemůžu. Jednou, když jsem sloužil v aktivu, měl jsem třikrát k obědu žebro a seděl jsem za to měsíc. Děj se vůle páně!“ – „Dále,“ řekl Marek, listuje ve svých poznámkách. „Bezpečná hrdinnost! Náš kuchař Jurajda, s kotlem vařící polévky, vrhá se na nepřítel, rozsévaje hrůzu a opaření u nepřítel. Krásná je jeho smrt: Je udušen jedovatými plyny, které mu nepřítel strčil pod nos, když se neměl čím bránit. Hyne s výkřikem: „Es lebe unser Batalionskommandant!““

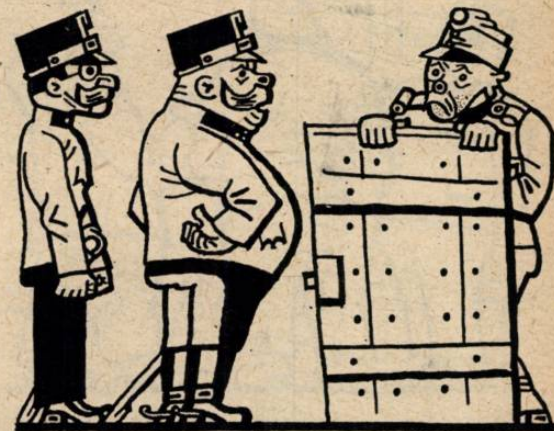
3. „Kdyby vás tak slyšel Švejk,“ poznamenal účetní šikovatel Vaněk. Švejk zamumlal „hier“ a chrápal zase dál. Tu se v pootevřených dveřích vagónu objevila hlava poručíka Duba. „Je zde Švejk?“ otázal se. „Spí, poslušně hlásím, pane lajtnant,“ odpověděl jednorozčák Marek. „Když se ptám po něm, vy jednorozční dobrovolníku, máte ihned skočit a zavolat ho.“ – „To nejde, pane lajtnant, on spí.“ – „Tak ho vzbudte! Já se divím, že vás to hned nenapadlo? Máte přece projevovat více ochoty vůči svým představeným! Vy mne ještě neznáte! Ale, až mne poznáte.“

4. Jednorozčák Marek začal budit Švejka. „Švejk, hoří, vstávej!“ – „Když tenkrát hořely Odkolkovy mlejny,“ zabručel Švejk, obrací se opět na druhý bok, „přišel hasiči až z Vysočan...“ – „Račte vidět,“ řekl vlídně jednorozčák Dubovi, „že ho budím, ale že to nejde.“ Poručík Dub se rozzlobil. „Jak se jmenujete? Marek?“ – „Ano, pane lajtnant, a nyní jsem byl jmenován batalionsgeschichtsschreibem.“ – „Vy jím dlouho nebudete,“ řval poručík Dub, celý červený v obličeji, „o to se postarám já!“ Poručík Dub odcházal hněvivě od vagónu, zapomenuv na Švejka...

5. ačkoliv měl před chvílí ten nejlepší úmysl zavolat Švejka a říci mu: „Dejchni na mne!“ Když se opět za půl hodiny vrátil k vagónu, rozdali mezitím mužstvu černou kávu s rumem. Švejk byl již vzhůru a vyskočil z vagónu jako srnka. „Dýchni na mne!“ zařval na něho poručík Dub. „Co to je z tebe, chlape, cítit?“ – „Poslušně hlásím, že ze mne jest cítit rum.“ – „Tak vidíš, chlapečku, konečně jsme tě dostali,“ vítězně zvolal Dub. „Ano, pane lajtnant,“ řekl Švejk klidně, „právě jsme fasovali rum do kafe a já jsem napřed vypil rum.“ Poručík Dub rozpačitě odešel.

6. Ale hned se opět vrátil k vagónu a řekl: „Pamatujte si všichni, že přijde čas, kdy budete přede mnou kňučet!“ Na víc se nezmohl a odešel ke štábnímu vagónu, kde hejtman Ságner právě vyslyšel jednoho nešťastníka od 12. kumpanie, který odněkud přitáhl dvířka z prasečího chlívku, pobitá plechem. Vymlouval se, že to chtěl vzít s sebou do dekunků proti šrapnelům. Toho použil poručík Dub k velkému kázání o tom, jak se má voják chovat. Zhnusen jeho zvaněním hejtman Ságner poklepal provinilci na rameno a řekl: „Dejte to zase tam a táhněte ke všem čertům!“